

a nelze pouhou možnost vědomostí klásti na roveň skutečné znalosti (viz rozhodnutí č. 2607, 3082, 4389, 5088, 5409, 5701, 6860, 9755 sb. n.s.). Pro počátek promlčecí lhůty § 1489 obč. z. není tedy rozhodným předpis § 2 obč. z., že se nikdo nemůže omlouvat neznalostí zákonů řádně vyhlášených, nemá také rozhodujícího významu, bylo-li snad abstraktně možné, vypočítati již ke dni 11. III. 1926 žalobcův starobní důchod na základě zákonů a nařízení upravujících pensijní pojištění, nýbrž záleží jen na tom, kdy žalobce skutečně nabyl takové vědomosti o rozsahu škody, jež mu byla způsobena, by mohl podat řádnou žalobu. V té přičině jest souhlasiti s náležitě odůvodněným názorem odvolacího soudu, že žalobce mohl seznati a také seznal rozsah své škody teprve z výměru pensijního ústavu ze dne 9. IV. 1926 a že teprve od doručení onoho výměru žalobci jest počítati promlčecí lhůtu § 1489 obč. z.

Na věcné správnosti tohoto názoru nic nemění, uvedl-li odv. soud právnický nepřesně, že onen výměr ze dne 9. IV. 1926 jest považovati »v jiném směru i za konstitutivní a činící právo mezi stranami«.

Pro tento spor není rozhodným, kdy počíná se promlčení pojištěncova nároku proti pens. ústavu, protože tu nejde o nárok plynoucí ze zákona o pens. pojištění proti pens. ústavu, nýbrž jde o nárok na náhradu škody proti zaměstnavateli pro opominutí včasné přihlášky k pens. pojištění.

Není konečně třeba obírat se úvahami dovolání o tom, co by se bylo stalo, kdyby žalobce nebyl žalovanou firmou přihlášen k pens. pojištění ani dne 1. VII. 1920, když jest nesporné, že žalobce byl toho dne přihlášen.

Ježto den podání žaloby — 30. III. 1929 — spadá ještě do doby před uplynutím 3leté promlčecí lhůty, která počala se až po dnu 9. IV. 1926, posoudil odv. soud věc správně po stránce právní, uznal-li, že promlčení nenastalo.

R o z h o d n u t í n e j v y š š í h o s o u d u z 31. X. 1931 Rv II
30/31. Karel Jelínek.

Zavázal-li se chovatel obecního býka tohoto živiti, ošetřovati a ke skoku připouštěti, je též povinen opatřiti tohoto tak, aby nemohl způsobiti škodu a opomene-li toho, nemůže se domáhati náhrady škody, kterou mu býk způsobil.

Z důvodu n. s.: Zmatečnost podle § 477 č. 9 a § 503 č. 1 c. ř. s. spatřuje dovolatel v tom, že prý v důvodech rozsudkových takové rozpory, že nelze pro ně rozsudek bezpečně přezkoumati. Dovolatelem vytýkané odpory v rozsudkových důvodech nepřekážeji však bezpečnému přezkoumání rozsudku, neboť praví-li napadený rozsudek, že nelze za nesprávné považovati zjištění prvního soudu, že býk byl zlý a divoký, a uvádí-li na to, že z výpovědi svědků, kteří pozorovali býka po úrazu, nelze usuzovati, že

býk byl zlý, nelze v tom vůbec spatřovati rozpor v podstatné části rozsudku, neboť jak se jevil býk po úrazu, jest lhostejno a jest rozhodno pouze, jaký byl před úrazem a při úrazu.

Odvolací soud neuznal zjištění soudu o povaze býkově za nesprávné a jest proto bez významu, uvádí-li později, že nebylo příčiny na zjištěních prvního soudu čeho měnit, »vyjma ohledně vlastností býka«. Vnitřní rozpor nelze spatřovati ani v tom, uvádí-li rozsudek na jedné straně, že bylo podle § 1320 obč. zák. povinností žalované strany prokázati, že učinila potřebná opatření k zabránění úrazu, a tvrdí-li na druhé straně na to, že opatření ta učinila, odevzdavší býka žalobci do opatrování. Výtna zmátečnosti není tudíž dolíčena.

Dovolací důvod rozporu se spisy (§ 503, č. 3 c. ř. s.) jest jenom tehdy opodstatněn, týká-li se rozpor okolnosti pro rozřešení sporu důležité. Okolnost však v dovolání uváděná k opodstatnění této výtky, že rozsudek prý konstatoval, že dovolateli se dostalo přiměřené náhrady za krmení a opatrování býka, jak to zákon žádá, ač prý to žalovaná strana ani netvrdila ani nedokázala, není pro rozhodnutí sporu důležito a proto výtku tuto neopodstatňuje, nehledíc k tomu, že rozsudek takového obsahu ani nemá.

Vědomost žalované strany, že jest žalobce zkušeným v opatrování býků, čerpala rozsudek z přípravného spisu žalobcova, kde týž sám uvádí, že jest již po 16 let chovatelem býka. To nemohlo druhé straně být tajno a není proto v tomto bodu v rozporu se spisy napadený rozsudek, nýbrž dovolání samo. Rovněž tak je v rozporu se spisy dovolatel a nikoli napadený rozsudek, pokud v dovolání tvrdí, že sám žádal, aby obec zasadila býkovi kroužek do nosu, neboť pravdou jest podle zjištění nižších soudů opak, že totiž obec tak učiniti se usnesla z vlastního popudu, že však žalobce býka v opatrování podržel, ač se opatření to se strany obce nestalo.

Rovněž nespočívá na pravdě, že žalobce naznačil, jakých opatření je třeba, aby se předešlo ublížení na těle se strany býka, vždyť žádal žalobce na obci toliko všeobecná opatření a dal obci býka k disposici, nenaznačiv však, jaká opatření bezpečnostní žádá.

I právní stránku případu (§ 503, č. c. ř. s.) posoudil odv. soud v podstatě správně, uznal-li, že žalobní nárok není po právu. Smlouva uzavřená mezi žalobcem a žalovanou obcí o chování a opatrování býka žalobcem, jest v podstatě smlouvou služební (§ 1151 a násł. obč. zák.), neboť žalobce se zavázal za odměnu, záležející v úplatě za chování a opatrování býka, čtvrtletně pozadu splatné, a za podíl na příchovku k tomu, že bude býka živiti, ošetřovati a bezplatně ke skoku připouštěti. Z toho, že žalovaná obec ponechala býka u žalobce, ač věděla, že je zlý, a z toho, že neopatřila býka nosním kroužkem, nelze vyvozovati, že zanedbala povinností zaměstnavatelovy péče podle § 1157 o. z., neboť v tomto zákoném předpisu jest zaměstnavateli uložena pouze povinnost, aby služební úkony tak upravil a v příčině místnosti a náradí pečoval o to, aby byly chráněny život a zdraví zaměstnaného, pokud je to mož-

n o p o d l e p o v a h y s l u ž b y. V souzeném případě však byl býk chován ve vlastní stáji žalobcově, který se zavázal sám jej ošetřovati.

Odv. soud správně proto označuje žalobce jako chovatele býka po rozumu § 1320 obč. zák. Tohoto zák. ustanovení lze však užiti pouze tehdy, jde-li o úraz třetí osoby, kdežto v souzené věci jde o úraz chovatele samotného. Vlastníkem býka nebyla vlastně obec, nýbrž podle nesporného znění s m l o u v y jest býk majetkem m-ských chovatelů dobytka, zastoupených obecní komisi pro chov dobytka, a obci je pouze vyhrazeno právo schvalovati disposice s býkem (prodej býka, výběr osoby chovatelovy).

Podle smlouvy zmíněné byl tedy žalobce povinen nejen býka opatrovati a starati se o to, aby byl býk chráněn před poškozením, nýbrž podle § 1320 obč. zák. i o to, aby býk neuškodil třetí osobě. Zároveň bylo přirozeně též jeho starostí, aby sám neutrpěl úraz od býka. Proto podle zák. předpisů měl být býk svěřen do chovu jen osobě zkušené, k tomu způsobilé, zdatné, jež se v opatrování býka již vyznala.

Správně proto podotýká odv. soud, že mohl žalobce, když byl býk nebezpečným, jak je zjištěno, sám opatřiti a zasaditi mu kroužek do nosu, považoval-li toto opatření jakožto chovatele podle § 1320 obč. zák. za potřebné. Když pak žalobce obci nebezpečnost býka hlásil a obci jej dával k disposici a obec se usnesla býku dáti kroužek, ale »pro nedostatek vhodného místa a přiležitosti tak neuchinila«, uvolil se žalobce jak sám i v dovolání přiznává, k vyzvání jednoho člena obecní komise, býka dále opatrovati a připouštěti, a však toliko prý pod podmínkou, že ho obec proti úrazu pojistí, což se též, jak sám přiznává, dne 1. ledna 1928, tedy ještě před úrazem stalo.

Tím postoupil žalobce, jak rovněž sám v dovolání přiznává, r i s i k o úrazu, nebezpečí spojené s opatrováním zlého býka.

Že by tím byla obec na se vzala ručení za škodu, kterou žalobce trpí dalším chováním nebezpečného býka, jak dovolatel se domnívá, jest názorem mylným, neboť tímto krokem naopak žalobce zprostil žalovanou obec povinnosti k náhradě škody, která by jemu z dalšího opatrování býka, neopatřeného nosním kroužkem, vzešla. Nemá tedy domnělý závazek obce původ ani v činu nedovoleném, (ani v opomenutí, kde zákon nařizuje positivní jednání), či v porušení smluvní povinnosti (ze smlouvy služební, námezdní, mandátní, schovací nebo jiné), a není třeba řešiti otázku, jaké důsledky by měla smlouva ze dne 7. ledna 1925 žalobcem s obcí uzavřená, kdyby byla posuzována s hlediska smlouvy schovací nebo zmocňovací.

Nemůže se tedy žalobce domáhati na obci náhrady škody jemu býkem způsobené.

K novým okolnostem, teprve v dovolání předneseném, jako že obecní tajemník Josef S. vyjednával se žalobcem o výši náhrady

škody, že starosta nesprávně pojíšťovnu v příčině žalobcova úrazu informoval, a že Aloisu K. pojíšťovna veškerou škodu za obec nahradila, nelze podle § 504, odst. 2 c. ř. s. hleděti.

R o z h o d n u t í n e j v . s o u d u z 19. IX. 1931 Rv II 350/30.
Karel Jelínek.

Stanoviti náhradu škody vzešlé telegrafem, obzvláště jeho zřízením, udržováním, změnou nebo odstraněním, jest příslušným podle § 6 zák. z 27. I. 1922 č. 33 sb. a § 9 vl. nař. z 1. II. 1923 č. 21 sb. okresní soud v řízení nesporném.

Poštovní správa najala v r. 1913 v Ch. místnosti pro poštovní úřad a zřídila na něm telegrafní a telefonní vedení. V žalobě podané u kraj. civ. s. v P. domáhala se majitelka domu na poštovní správě náhrady škody z těchto důvodů: Telegrafní a telefonní vedení zatěžuje dům, zejména konstrukci střechy a vrchní zdivo. Následkem nárazů větru na vedení povstaly v domě nebezpečné trhliny, jež se stále rozšiřují. Při komisionelném ohledání stavby v r. 1929 bylo zjištěno, že trhliny byly způsobeny tímto vedením, že je třeba zamezit další zavěšování drátů, provésti jinou konstrukci vedení a zajistit stavbu, čímž je dán důvod k náhradě způsobené škody. Finanční prokuratura navrhla odmítnutí žaloby pro nepřípustnost pořadu práva, ježto jde o stanovení náhrady škody podle § 6 a 9 zák. 33 ex 1922, pro něž § 9 vlád. nařízení předpisuje řízení nesporné u místně příslušného okr. soudu.

Usnesením z 5. listopadu 1931 odmítl krajský s. civ. žalobu pro nepřípustnost pořadu práva a vyslovil zmátečnost veškerých jednání a svoji nepříslušnost podle § 42 j. n., příkloniv se k vývodům fin. prokuratury, že jde o náhradu škody podle § 6 zák. 33/22, jehož se strana žalující výslovně v žalobě dovolává, pro niž pořad práva není dán.

Vrch. s. v P., co soud rekursní, potvrdil usnesení kr. s. civ. a uvedl:

Žalobce domáhá se náhrady škody, vzniklé jemu zřízením telegrafního a telefonního vedení na domě v Ch. a tvrdí, že již po rozumu § 6 zák. 33/22 o náhradu zakročila, žalovaná strana komisionelní ohledání provedla, ale nápravy nezařídila, naopak vedení ještě rozšířila. Soud první stolice došel k názoru, že odškodnění stranou žalující požadované určiti jest cestou řízení nesporného, a to právem.

Strana žalující jest sice toho názoru, že cesta řízení nesporného určena jest toliko pro nároky na náhradu škody při stavbách n ových telefonních vedení, po příp. při překládkách velkého rozsahu, nikoliv však pro nároky na náhradu škody vzešlé později, po zařízení telegrafního a telefonního vedení a poukazuje na to, že kdyby se přípustnost nesporného řízení vztahovala na jakoukoliv škodu z tel. vedení vzniklou, že by takovéto ustanovení přímo v zá-